

Række Afgjørelser, og jeg skulde næsten tro, at det i Ribe Stift endogsaa har været bragt for Domstolene. Der er nu vistnok under de mange forskellige Ministre faldet indbyrdes stridige administrative Afgjørelser, men efter Alt, hvad jeg har kunnet se, tror jeg dog, at Grundprincippet i Afgjørelserne er, at Offer aldrig nogensinde kan kræves af Dissenterne. Det har Anders Sandøe Disted ogsaa gjort gjældende haade paa den grundlovgivende Rigsforsamling og allerede tidligere, at Offerpligten aldrig har paahvilet Dissenterne, idet der staar i de tvende Hovedbestemmelser derom, at det er dem, der lade sig betjene med det hoi-ærværdige Sakrament eller ere Menighedens konfirmerede Medlemmer, hvilke ere pligtige at offere. Ogsaa paa andet Sted har det da ogsaa vist sig, at den bedste Fortolkning er rigtig, idet den mosaiske Menighed aldrig før 1848 har svaret Offer, men derimod kun Præstepenge, indtil Grundlovens Udstedelse, idet den svarede denne personlige Afgift, da den var paalagt Kjøbstadsbeboerne, som tilsvarende til Tienden. Derimod er det paalagt ikke anerkjendte Dissenterne at udrede ligesom ikke anerkjendte Dissenterne i Kjøbstæderne Præstepengene, disse to andre Bidrag til Skolevæsenet, som den ikke jordetende Laubbefolkning maa udrede istedetfor Tiende. Men andre Afgjørelser have som sagt under andre Ministre givet en anden Besvarelse af de herom reiste Spørgsmaal. Men det er vist, at Dissenterne i Ribe Stift have reist sig med stor Voldsomhed imod at udrede denne ene Mark eller disse otte Skilling til Fordel for Folkekirken. De have henvendt sig til Ministeriet, hvad man kan se af de ministerielle Afgjørelser, der findes trykte iblandt Ministerieafgjørelserne i Reskriptterne, med deres Protest imod at udrede disse Bidrag og deres Fordring om at blive fritagne derfor. Tror man nu, at man, efterat de have reist saa stærk en Modstand, kan faae dem til at udrede de andre Bidrag, som de allerede før Grundloven vare frie for? Derfor forekommer det mig, at det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) har Ret i sin Betragtning af dette Forslag, nemlig, at det ikke vil kunne gennemføres, som det staar. Og dernæst maa det ogsaa mærkes, at det vil blive

trykkende for Sognehaandsløjerne, og disse ere saa talrige enkelte Steder, at man virkelig som sagt maa tage alvorligt Hensyn til dem. Men, hvis dette Forslag gaar igjennem, ville de som Medlemmer af Kommunen komme til at udrede Erstatningen for Offeret i deres eget Sogn, medens de samtidig have at bære Offerudgifterne til den Præst, hvortil de have sluttet sig. De vilde altsaa komme under en dobbelt fornyet Offerafgift, medens Sognehaandsløningen tilligter for dem i Fremtiden kun en enkelt Offerudredelse. Af den Grund forekommer det mig ogsaa, at hele Forslaget er uheldigt. Da jeg altsaa ikke kan se Andet, idet jeg ikke her i dette Dieblif saa meget skal fastholde dette Sidste, end at det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) har Ret, vil jeg tilraade, at hvis dette Forslag mulig skulde bringes frem igjen, det da maa komme i en, idetmindste efter flere ærede Medlemmers Mening, nødvendig større Overensstemmelse med Grundloven. Naar det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgkreds (Termanjen) tillagde mig en ganske egen Dygtighed som Jurist, saa kunde han ikke gjøre Noget, der mere bedrøvede mig; det gjør jeg virkelig ikke Krav paa at være i Besiddelse af; men hvad jeg derimod gjør Fordring paa, er at kjende Danmarks Kirkehistorie, og mine Autoriteter i denne Sag ere Lindberg og Grundtvig. Lindberg har udgivet Dommen; den findes trykt i et særskilt Skrift og er paa ethvert Bibliothek, hvor det ærede Medlem vil kunne gjøre sig bekendt med den, og Grundtvig har selv udtalt sig i samme Retning som den, jeg udtalte som min egen nærmeste Tro, saavidt jeg erindrer i sit bekjendte Brev til den engelske Præst, hvori han forklarede, hvorfor han igjen modtog Embede i den danske Kirke. Jeg har den Tillid til det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgkreds, at han, efter at have gjort sig bekendt med Sagen, ogsaa vil yde mig den Retfærdighed at tilbagekalde den Dom, at han fandt i mig i denne Sag, en etendommelig dygtig Jurist.

**Søgsbro.** Jeg vilde nødigt være farrp mod det ærede Medlem for Aarhus Amts